

DOBAI PÉTER

Veduta az esztergomi bazilika kupolájának kilátó-körerkélyéről

Marival, 1988. augusztus 27.

*„Ez az érzékiség, úgy tűnik, nem akar
és nem tud beleegyezni a szenvedésbe...”*

Sziénai Szent Katalin

Tékozló látóhatár! A szabad, hatalmas, nagyságos DUNATÉR,
mintha messzidéli mediterrán tengeröböl volna: szikrázva szemünkhöz ér!
Hogy ragyog ma, hogy *él* a folyami fény! Innen, e kupolás magasból
a vitézi, lovagi romvilág, a várhegy, a vár-torzó, a tört oszlopsorok,
a gyámfalak, a lőréses, gyilokjárós, legendás bástyák, az ágyúállások,
a palotás, Érseki Viziváros: *egyetlen királyi érembe vert aranyban!*
Öröm és fényözön a horizonton! És odalent lángolni látszanak a barokk
templomtornyok, a régi rendházak, zárdák, sokévszázados kolostorok,
és súlyos harangok boldog, bátor bronza zűg! De milyen riasztó csendet
hagy vissza aztán a harangmoraj... A bronz-visszhang még a nagy folyón remeg,
és hallok, hogy bent a bazilikában fölzúgnak a szűzezüst orgonasípsorok:
érc-barokk — márvány-barokk fuga-futamokat vernek vissza az örvénylő barokk
freskók, a főhajó-ívek, a forogni látszó kupola-spirál, a bíboros-szobrok,
a magasban-izzó világítóablakok, most *egyetlen hatalmas bangszer a teljes
templomtér*: a márvány orommezőkbe, oltárok *kő*-boltíveibe: sugaras
égbolt-távlatlaltör be a zene, az orgonafugák tisztítóan tiszta extázisa!
— — — Tudom, hogy most még *dél* van, tudom, hogy ma is alkony és hamar
este lesz, éjszaka és *éjfél*, igen, már csak megismerhetetlen múltakat
őriznek ezek az orgonáktól zűgő templomfalak, s ezek a nehéz bronzharangok
— — — de tudom azt is, hogy holnapra megvirrad megint az áramló Duna,
és újra ragyogó rianás-fényeiben támad fel a fenséges folyam, újra
az augusztusi égboltba emelkedik a bazilika és újra megmutatja
méltóságos mértanát a kupola, a főhomlokzat oszloprendje, a Dunára-néző
szárnyak hatalmas felületén újra, mint ma: töretlen-tisztán tükröződik
majd ez a delejező erejű DUNATÁJ és *intő* magaslatán a bazilika:
mintha az első napsugarakból épülne éppen, mintha azelőtt, még tegnap se
létezett volna! És keresztje főárboc-kereszt lesz, mely mintha egy *tiszta
tengerhorizontra*, bele a széláramokba, az úszó felhőkbe, a felhőközőkbe
sudárcsúcs-vitorladeladtát tartana!
— — — Mintha *mozdulatlanul is bajózna* a hatalmas *dunaparti dóm*
az *igért* nyíltvizeken,
a *jövendőlt TŰLPARTOK* felé,
miközben eléri a kincses katedrális és elkíséri örök útján
a tékozló és teremtő, világűr-magányos végtelen!